

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-663-M-10/15-05-18

Zagreb, 12. ožujka 2015.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnice Ružice Vukovac**, općinske načelnice Općine Velika Kopanica, za davanjem mišljenja Povjerenstva na 88. sjednici, održanoj 12. ožujka 2015. g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. **Na temelju članka 14. stavka 5. ZSSI-a dužnosnica Ružica Vukovac, općinska načelnica Općine Velika Kopanica, može istovremeno uz obnašanje navedene dužnosti biti članom upravnih i nadzornih tijela najviše dviju neprofitnih udruga i zaklada te u tom okviru može biti članom Izvršnog odbora Udruge obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava Hrvatske – „Život“ (u dalnjem tekstu: Udruga OPG-a „Život“), ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, te bez prava na plaću ili nagradu za obavljene stručne ili administrativne poslove u smislu članka 43. Statuta Udruge OPG-a Hrvatske, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.**
- II. **Poslovni odnos u sklopu kojeg bi Općina Velika Kopanica iz općinskog proračuna Udrudi OPG-a „Život“, u kojoj dužnosnica Ružica Vukovac obavlja funkciju člana izvršnog odbora udruge, dodijelila finansijska sredstva, sam po sebi ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a, pri čemu se upućuje dužnosnica na postupanje sukladno odredbama Zakona o udrugama („Narodne novine“, broj 74/14.) i Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“, broj 26/15.)**
- III. **U cilju učinkovitog izbjegavanja sukoba interesa, očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnika te otklanjanja svake sumnje da je položaj dužnosnika na bilo koji način iskoristila za osobni probitak ili probitak povezane osobe, upućuje se dužnosnica da se izuzme od razmatranja i odlučivanja o zamolbi Udruge OPG-a „Život“ za dodjelom novčanih sredstava Općine Velika Kopanica.**

- IV. U cilju učinkovitog očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnika, povećanja transparentnosti te otklanjanja svake sumnje da je svoj položaj dužnosnika na bilo koji način iskoristila za osobni probitak ili probitak povezane osobe, upućuje se dužnosnica da podatak o članstvu u Izvršnom odboru Udruge OPG-a „Život“ obznani u Općinskom vijeću općine Velika Kopanica, prilikom razmatranja zamolbe Udruge OPG-a Hrvatske za dodjelom novčanih sredstava, te da podatak o članstvu u Izvršnom odboru navedene udruge kao i podatak o eventualno dodijeljenim finansijskim sredstvima navedenoj udruzi pravovremeno i transparentno javno objavi na internetskim stranicama općine.**

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem predmetnog mišljenja Povjerenstva podnijela je dužnosnica Ružica Vukovac, općinska načelnica Općine Velika Kopanica. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovним brojem 711-U-142-M-10/15-01-4, dana 19. siječnja 2015.g., povodom kojeg se vodi predmet broj: M-10/15. Na poziv Povjerenstva, dužnosnica je dostavila dopunu zahtjeva, koja je u knjigama ulazne pošte zaprimljena pod poslovnim brojem 711-U-481-M-10-/15-04-4, dana 16. veljače 2015.g.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona, stoga je i dužnosnica Ružica Vukovac, povodom obnašanja dužnosti općinske načelnice Općine Velika Kopanica, obvezna postupati sukladno odredbama ZSSI-a. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženje mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva koji sadrži podatke i dokumentaciju potrebnu za davanje mišljenja Povjerenstva.

Dužnosnica u zahtjevu od 19. siječnja 2015.g. navodi da uz dužnost općinske načelnice Općine Velika Kopanica, obavlja i funkciju člana Izvršnog odbora Udruge OPG-a "Život", a ujedno da je ista udruga podnijela zamolbu za dodjelom finansijske potpore Općini Velika Kopanica, kao i svim ostalim općinama, gradovima i županijama s čijih područja udruga ima članove. Dužnosnica od Povjerenstva traži mišljenje može li istovremeno uz obnašanje dužnosti obavljati funkciju člana izvršnog odbora navedene udruge te da li bi dodjela finansijskih sredstava navedenoj udruzi od tijela vlasti u kojem kao dužnosnica obnaša javnu dužnost predstavljalo sukob interesa.

Povjerenstvo je, u svrhu davanja osnovanog i valjano obrazloženog mišljenja, dopisom od 28. siječnja 2015.g. zatražilo od dužnosnice dopunu podnesenog zahtjeva i pojašnjenje bitnih okolnosti.

Dužnosnica je podneskom od 16. veljače 2015.g., dopunila zahtjev, navodima da je članica Izvršnog odbora Udruge OPG-a „Život“ od osnivačke skupštine udruge 25. siječnja 2014.g., te da u tom svojstvu udrugi pomaže u njenom predstavljanju, prikupljanju informacija, organiziranju sastanaka, kontaktiranju s članovima te u drugim aktivnostima. Ujedno, ističe da se predmetna udruga nije općini Velika Kopanica obratila s molbom za dodjelom sredstava određenog iznosa u sklopu javnog natječaja, već je predmetna druga uputila istovjetnu zamolbu za dodjelom sredstava u više općina i gradova Republike Hrvatske. Uz podnesak, dužnosnica je priložila zamolbu Udruge OPG-a „Život“ i Statut iste udruge.

Člankom 14. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da dužnosnici mogu biti članovi upravnih i nadzornih tijela, najviše dviju, neprofitnih udruga i zaklada, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Povjerenstvo je uvidom u Registar dužnosnika utvrdilo da je Ružica Vukovac na dužnost općinske načelnice Općine Velika Kopanica stupila 19. svibnja 2013.g., dok je uvidom u izvješće o imovinskom stanju, koje je dužnosnica podnijela Povjerenstvu, utvrdilo da istu dužnost obnaša profesionalno.

Uvidom u podatke iz Registra udruga Republike Hrvatske, pri Ministarstvu uprave, Povjerenstvo je utvrdilo da je Udruga obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava Hrvatske - "Život" upisana u isti registar od 4. veljače 2014.g., pod registarskim brojem 11000885, s adresom sjedišta u Kutjevu, Kamenjača 5 i OIB-om: 87484476573. Kao osobe ovlaštene za zastupanje udruge upisani su predsjednik udruge Antun Laslo i dvojica dopredsjednika, Zvonko Pipić i Nikola Pajek.

Člankom 16. stavkom 1. Zakona o udrugama („Narodne novine“, broj 74/14., dalje u tekstu: ZOU) propisano je da članovi upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabranih predstavnika u tijelima udruge na način propisan statutom, dok je sukladno stavku 3. i 4. istog članka skupština udruge najviše tijelo udruge, dok se statutom udruge, osim skupštine, mogu utvrditi upravna (izvršna), nadzorna i druga tijela udruge.

Sukladno odredbama članka 20. Statuta Udruge OPG-a Hrvatske - "Život", donesenom na osnivačkoj skupštini udruge od 25. siječnja 2014.g. (u dalnjem tekstu: Statut udruge), Skupština udruge je najviše tijelo upravljanja udrugom, dok je na temelju članka 26. Statuta udruge Izvršni odbor Udruge OPG-a Hrvatske izvršno tijelo Skupštine te između zasjedanja Skupštine organizira i vodi poslovanje udruge, a na temelju članka 29. Statuta udruge Izvršni odbor udruge, pored ostalog, utvrđuje prijedloge svih akata udruge i vodi brigu o imovini udruge.

Povjerenstvo je, sukladno navedenim odredbama Statuta udruge, utvrdilo, da su poslovi upravljanja Udrugom OPG-a Hrvatske podijeljeni između Skupštine i Izvršnog odbora udruge, pa za potrebe davanja ovog mišljenja, tumači da je Izvršni odbor upravno tijelo Udruge OPG-a Hrvatske, u smislu članka 14. stavka 5. ZSSI-a.

Nadalje, Povjerenstvo je utvrdilo da je u članku 43. Statuta udruge određeno da članovi tijela udruge u pravilu ne primaju plaću, pri čemu o eventualnoj profesionalizaciji rada udruge odluku donosi Izvršni odbor, a da o putnim troškovima za obavljanje poslova Udruge i nagradama za administrativne i stručne poslove, koji su doprinijeli razvoju udruge odlučuje Izvršni odbor.

Slijedom navedenog, na temelju članka 14. stavka 5. ZSSI-a, dužnosnica Ružica Vukovac može istovremeno uz obnašanje dužnosti općinske načelnice Općine Velika Kopanica biti članom upravnih i nadzornih tijela najviše dviju neprofitnih udruga i zaklada te u tom okviru može biti članom Izvršnog odbora Udruge OPG-a „Život“, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, odnosno bez prava na plaću ili nagradu za obavljene stručne ili administrativne poslove u smislu članka 43. Statuta Udruge OPG-a Hrvatske, čak i kad bi Izvršni odbor udruge donio takvu odluku. Dužnosnica ima pravo na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe ili se osnovano može smatrati da utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 3. istog članka propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Stavkom 4. istog članka propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti. Nadalje, člankom 6. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da je dužnosnik dužan urediti javnu dužnost i svoje privatne poslove kako bi spriječio predvidljivi sukob interesa, a ako se takav sukob pojavi dužnosnik je dužan razriješiti ga tako da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.

Kao jedno od zabranjenih djelovanja dužnosnika, člankom 7. točkom i) ZSSI-a dužnosnicima je zabranjeno koristiti svoj položaj utjecanjem na odluku izvršne vlasti, kako bi postigli osobni probitak ili probitak povezane osobe, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugoj povezanoj osobi.

Povjerenstvo je utvrdilo uvidom u Statut udruge, da je, sukladno članku 9., Udruga OPG-a „Život“ osnovana kao krovna organizacija dobrovoljno udruženih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava iz cijele Hrvatske te, prema članku 5. Statuta udruge, udruga djeluje na cijelom području Republike Hrvatske i osniva podružnice u svakoj županiji. Prema članku 7. Statuta, neke od djelatnosti udruge su sustavno zastupanje OPG-a u javnosti, pred tijelima državne i lokalne vlasti te sudjelovanje u definiranju i ugovaranju uvjeta tržišta te u utvrđivanju kvalitete poljoprivrednih proizvoda članova udruge.

Nadalje, sukladno članku 10. Statuta udruge, udruga se financira iz raznih izvora, pored ostalog iz dotacija iz općinskih, gradskih, županijskih i državnog proračuna.

Uvidom u Zamolbu za finansijsku podršku rada od 5. siječnja 2015.g., koju je ista udruga pored ostalih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave podnijela i Općini Velika Kopanica, Povjerenstvo je utvrdilo da se udruga nije javila javni natječaj kojeg bi ova općina raspisala za dodjelom finansijskih sredstava udrugama, u smislu članka 32. ZOU-a, već se u zamolbi ukazuje da zbog opsežnosti i složenosti djelatnosti, udruga ima troškove koje teško pokriva iz vlastitih resursa te moli nositelje izvršne vlasti u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da udrugu prepoznaju kao partnera i finansijski potpomognu rad udruge. Dakle, ovim dopisom nije određen iznos koji se traži, već se iskazuje zahvalnost na bilo kojem iznosu, koji bi udruzi eventualno bio dodijeljen.

Povjerenstvo ističe da se zabrana stupanja u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost, propisana člankom 17. stavkom 1. ZSSI-a, ne odnosi na udruge, s obzirom da, sukladno odredbama o članstvu i imovini udruga te raspolažanju prihodima udruge, članovi udruga, niti članovi njihovih upravljačkih tijela nisu nositelji udjela u vlasništvu udruga, u smislu navedene odredbe ZSSI-a.

Stoga niti poslovni odnos u vidu stjecanja finansijskih sredstava od strane predmetne udruge, u kojoj je dužnosnica članica upravnog tijela, po osnovi potpore odnosno dotacija iz proračuna Općine Velika Kopanica, nije zabranjen odredbom članka 17. stavka 1. ZSSI-a.

Ipak, u konkretnoj situaciji, s jedne strane kao nositelj izvršne vlasti jedinice lokalne samouprave, koja bi eventualno dodijelila sredstva iz proračuna, a s druge strane kao član upravnog tijela udruge, koja bi ta sredstva koristila, dužnosnica se istovremeno pojavljuje u dvostrukoj ulozi, pa može biti dvojbeno da li privatni interesi dužnosnice mogu u određenoj situaciji doći u koliziju s javnim interesom. Stoga je dužnosnica dužna upravljati takvom situacijom u cilju zaštite javnog interesa. Povjerenstvo ocjenjuje, s obzirom na registrirane djelatnosti udruge u zastupanju i pomaganju obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, općepoznatu raširenost obavljanja poljoprivredne djelatnosti organiziranjem u OPG te shodno tome i prepostavljeni velik broj članova Udruge OPG-a Hrvatske, da se djelatnost ove udruge u interesu njenih članova može u znatnoj mjeri poistovjetiti i s javnim interesom.

U istom pogledu ističe se da, sukladno odredbi članka 53. stavka 2. ZOU-a, udruga nema pravo imovinu udruge dijeliti svojim osnivačima, članovima udruge, osobama ovlaštenima za zastupanje, zaposlenima ili s njima povezanim osobama, a prema stavku 4. istog članka, udruga koja je primila finansijska sredstava iz javnih izvora u smislu odredbi članka 32. ovog Zakona, u slučaju prestanka postojanja, ostatak sredstava vratit će u proračun iz kojega su finansijska sredstva dodijeljena.

Međutim, Povjerenstvo smatra potrebnim ukazati dužnosnici da je odredbama članka 32. ZOU-a predviđeno da udruge mogu stjecati sredstva iz proračuna jedinica lokalne samouprave putem financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj, te je definirano što se u tom smislu smatra programima i projektima od interesa za opće dobro. Zatim, člankom 33. stavkom 1. ZOU-a propisano je da nadležna državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge javne institucije financiraju i ugoveraju provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro na temelju provedenog javnog poziva, odnosno natječaja ili na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba.

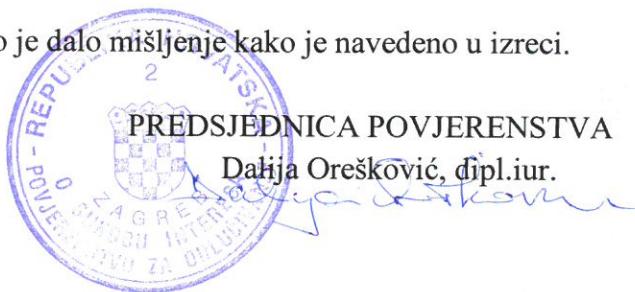
Ujedno se ukazuje da je, na temelju odredbe članka 33. stavkom a. Zakona o udrugama, Vlada Republike Hrvatske donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugoveranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“, broj 26/15.). Odredbama Zakona o udrugama i navedene uredbe Vlade Republike Hrvatske, pored ostalog propisani su uvjeti i postupak financiranja udruga iz proračuna jedinica lokalne samouprave, kao i izvještavanje o korištenju dodijeljenih sredstava, sukob interesa u korištenju sredstava iz javnih izvora, obveze isključivo namjenske potrošnje dodijeljenih sredstava te ostale ugovorne obveze korisnika financiranja.

U cilju zaštite povjerenja građana u tijela vlasti kao i u same dužnosnike koji u njima obnašaju javne dužnosti, te u svrhu sprječavanja percepcije o mogućim pogodovanjima pojedincima ili interesnim skupinama, svako dodjeljivanje sredstava bilo iz državnog proračuna, bilo iz proračuna jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, trebalo bi biti podvrgnuto jasnim i unaprijed određenim kriterijima. Sredstva iz javnih proračuna, raspoloživa za tu svrhu, trebaju biti dostupna pod jednakim uvjetima svim zainteresiranim korisnicima pomoći i dotacija, pa tako i udrugama koje okupljaju male i srednje poljoprivrednike koji djelatnost obavljaju kroz OPG. Potrebno je nastojati i ostvariti da o dodjeli sredstava iz proračuna svi zainteresirani potencijalni korisnici, koji ispunjavaju propisane uvjete i kriterije, budu pravovremeno obaviješteni o namjeri dodjele sredstava, kako bi sa zahtjevom za sudjelovanje u raspodjeli sredstava mogli što kvalitetnije aplicirati i da su pritom svi potencijalni korisnici u poziciji podjednakih uvjeta i šansi za dodjelom sredstava. Povjerenstvo nadalje smatra da se izvan tako izgrađenog sustava, novčana sredstva od strane tijela javne vlasti ne bi trebala dodjeljivati, osim u iznimnim i nepredviđenim situacijama, kada bi to opći društveni interes prijeko nalagao.

Pored navedenog, obveza je svakog dužnosnika da u obnašanju javne dužnosti, postupa sukladno načelima savjesnosti, odgovornosti i nepristranosti te da čuva vlastitu vjerodostojnost i povjerenje građana, te svakom situacijom mogućeg sukoba interesa upravlja na način da taj sukob učinkovito izbjegne. Moguće je, u tom pogledu, da se među drugim dužnosnicima tijela jedinice lokalne samouprave u kojoj Ružica Vukovac obnaša dužnost te u javnosti stekne dojam da je dužnosnica na određeni način iskoristila svoj položaj kako bi ostvarila osobni probitak ili probitak predmetne udruge, kao povezane osobe.

Stoga Povjerenstvo u cilju učinkovitog izbjegavanja sukoba interesa, očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnika te otklanjanja svake sumnje da je svoj položaj dužnosnika na bilo koji način iskoristila za osobni probitak ili probitak povezane osobe, upućuje dužnosnicu da se izuzme od razmatranja i odlučivanja o zamolbi Udruge OPG-a „Život“ za dodjelom novčanih sredstava, te da u skladu s načelima obnašanja javnih dužnosti, propisanih člankom 5. ZSSI-a, te posebno radi povećanja transparentnosti, dužnosnica podatak o članstvu u Izvršnom odboru Udruge OPG-a „Život“ priopći Općinskom vijeću Općine Velika Kopanica, prilikom razmatranja zamolbe Udruge OPG-a „Život“ za dodjelom novčanih sredstava, te da podatak o članstvu u Izvršnom odboru navedene udruge kao i podatak o eventualno dodijeljenim finansijskim sredstvima navedenoj udruzi pravovremeno i transparentno javno objavi na internetskim stranicama Općine Velika Kopanica.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci.

Dostaviti:

1. Dužnosnica Ružica Vukovac, Općina Velika Kopanica
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

